NoaksArk

PRESSMEDDELANDE 21 JULI 2010

Internationella aidskonferensen i Wien

SENSATIONELLA RESULTAT FRÅN STUDIE MED SKYDDANDE VAGINALGELÉ

På den internationella aidskonferensen presenterades sensationella resultat från den s.k. CAPRISA 004-studien som följt 445 kvinnor i KwaZulu-Natal i Sydafrika. Kvinnorna har i 30 månader använt en vaginalgelé som forskarna hoppades skulle skydda dem mot hivsmitta. Studien visar att en regelbunden användning av geléet har minskat kvinnornas hivrisk med hela 54 %.

Mikrobicider är vaginala geléer, krämer eller ringar som ska kunna möjliggöra för kvinnor att själva skydda sig mot hiv och andra sexuellt överförbara sjukdomar. Flera mikrobicider studeras idag i kliniska försök runt om i världen, men hittils har inga preparat visat skyddseffekt.

Vinsterna med en skyddande mikrobicid vore betydande. I kulturer där kvinnor inom äktenskapet inte kan avvisa sexuella närmanden, eller ställa villkor på hur det sexuella umgänget utformas, kan en mikorobicid erbjuda ett viktigt alternativ till kondomen. Preventionsprogram som ofta utgår ifrån en snäv västerländsk syn på sexualitet underskattar ständigt den betydelse som kopplingen mellan sexualitet och reproduktion innebär för majoriteten av världens människor. En billig och lättillgänglig mikrobicid som effektivt skyddar mot infektioner men tillåter graviditet skulle därför kunna bli avgörande för global hivbekämpning.

Den aktuella studien har genomförts i Centre for the AIDS Programme of Research in South Africa (CAPRISA) i Sydafrika. Den nya mikrobiciden innehåller hivläkemedlet Tenofovir, som i tablettform används som läkemedel mot hivinfektion. Tenofovir används också profylaktiskt för att skydda barn till hivpositiva kvinnor i samband med graviditet och förlossning. Den aktuella mikrobiciden är den första som använt befintliga hivläkemedel som verksamma substans.

Studien visar sensationellt hoppingivande resultat. Av de 445 kvinnor som fick använda geléet blev 38 hivsmittade under studien, mot 60 smittade i en kontrollgrupp på 445 kvinnor som hade använt ett verkningslöst gelé utan skyddande substans. Kvinnorna valdes ur åldersgruppen 18-40 år i KwaZulu-Natal, en provins som är känt för ett mycket högt antal hivfall. Resultatet är statistiskt signifikant och kan alltså inte bero på slumpen.

De kvinnor som hade använt mikrobiciden under minst 8 av tio samlag reducerade sin hivrisk med 54 %. Kvinnor som hade använt geléet i samband med färre än vart annat samlag reducerade risken med 28 %. I snitt minskade risken med 39 %. Även risken för genital herpes reducerades med 51 procent.

- Den minskade risken för herpes är enormt glädjande, eftersom vi sen tidigare vet att en samtidig herpesinfektion mer än fördubblar både smittsamheten med och mottagligheten för hiv, uppger Jukka Aminoff från Noaks Ark.

NoaksArk

PRESSMEDDELANDE 21 JULI 2010

Ytterligare en fördel med Tenofovir-geléet är att det under studien knappt visade några biverkningar och endast i mycket liten omfattning upptogs i blodet. Ändå är det osannolikt att en mikrobicid som innehåller substanser mot hiv kommer någonsin att receptfritt på apotek.

- Man måste vara absolut säker på att den som använder geléet inte är hivpositiv. Även om studien inte visade några tendenser för resistensutveckling kan man inte utesluta sådan om en mikrobicid börjar användas utan kontroll, säger Jukka Aminoff. Möjligen kan en antiviral mikrobicid i framriden skrivas ut på samma sätt som p-piller och då kanske kombineras med hivtestning.

CAPRISA-studien blåser nytt hopp i ett forskningsområde som i övrigt levererat mest besvikelser. Tidigare har studier fått avbrytas då kvinnor som använt en kandidatgelé till och med ökat sin risk för hivinfektion. Från konferensens auditorium möttes stdien först av en stund av tvekande tystnad och därefter av jublande ovationer.

Men CAPRISA-studien innebär inte att en skyddande mikrobicid kommer ut på apoteken i den nära framtiden. Dels måste geléet appliceras i slidan 12 timmar före samlaget, vilket minskar användbarheten, dels är det fortfarande för många kvinnor som blev smittade trots att de använde mikrobiciden. Kondom är fortfarande det effektivaste sättet att skydda sig mot hiv.

CAPRISA 004-studien har även publicerats i tidskriften Science. Originalartikeln kan laddas ned från http://www.sciencemag.org/rapidpdf/science.1193748v1.pdf

Flera frågor om CAPRISA 004? Ring våra representanter på den internationella aidskonferensen:
Jukka Aminoff, verksamhetschef 070-723 69 60
Jonas Sandstedt, vetenskaplig redaktör 070-725 48 75
Céline Mias, International Partnership for Microbicides (IPM) +32-484 02 76 66

Hivorganisationen Noaks Ark verkar för en begränsning av hivepidemin och dess följder för enskilda och samhället. Vi bidrar till förebyggandet av hiv och andra sexuellt överförbara infektioner och verkar för ökat välbefinnande hos hivpositiva och närstående. Genom opinionsbildning vill vi öka medvetenheten om hiv och lindra hivpositivas utsatthet i samhället. Noaks Ark ingår i International Partnership for Microbicides (IPM) som informerar om och verkar för mikrobicidforskning och är en delfinansiär till CAPRISA 004-studien.